

รหัสวิชา CLS3101

การวิจัยธุรกิจ (Business Research)

บทที่ 1 : ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวิจัยทางธุรกิจ

อาจารย์ผู้สอน: ผศ.ดร.พุทธิวัฒน์ ไวยวุฒิธนาภูมิ และ ดร.วีรเชษฐ์ มั่งแวน

วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ภาพรวมของบทที่ 1 (Overview)

- ความหมายของการวิจัยและการวิจัยทางธุรกิจ
- ความสำคัญและสาเหตุที่ต้องทำวิจัย
- สาเหตุที่ต้องทำการวิจัยทางธุรกิจ
- วัตถุประสงค์และประโยชน์ของการวิจัย
- ประโยชน์ของการวิจัยทางธุรกิจ
- ลักษณะและประเภทของการวิจัย
- ประเภทของการวิจัยทางธุรกิจ
- องค์ประกอบสำคัญการทำวิจัยทางธุรกิจ
- การทำวิจัยทางธุรกิจในยุคปัจจุบัน
- คุณสมบัติของผู้บริหารและนักวิจัยทางธุรกิจ
- ประโยชน์ของการเรียนรู้วิจัยทางธุรกิจ
- จริยธรรมของนักวิจัย

การทดสอบก่อนเรียน (Pre-test)

ข้อ 1: สถานการณ์ บริษัท A ยอดขายตกลง 20% โดยไม่ทราบสาเหตุ ผู้จัดการจึงจ้างทีมเก็บข้อมูลความพึงพอใจลูกค้าเพื่อหาสาเหตุ

ถาม : การกระทำนี้จัดเป็นการวิจัยประเภทใด ?

ก. การวิจัยพื้นฐาน (Basic Research)

ข. การวิจัยประยุกต์ (Applied Research)

ค. การวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research)

ง. การวิจัยเพื่อสร้างทฤษฎี

ผลลัพธ์การเรียนรู้ (LLO)

เมื่อสิ้นสุดบทเรียนนี้นักศึกษาจะสามารถ :

- อธิบายความหมายของการวิจัยทางธุรกิจได้ถูกต้อง
- จำแนกประเภทของการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้
- ระบุประโยชน์ของการวิจัยต่อองค์กรธุรกิจได้
- ตระหนักถึงความสำคัญของจริยธรรมในการวิจัย

ความหมายของการวิจัย (Research)

"Research" มาจากคำว่า *Re* (ซ้ำ) + *Search* (ค้นหา)

หมายถึง กระบวนการค้นหาความรู้ความจริง (Fact) อย่างมีระบบ (Systematic) และมีแบบแผนที่เชื่อถือได้ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา หรือก่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่

ไม่ใช่ การค้นหาข้อมูลใน Google แล้วมาตัดแปะ (Copy & Paste)

แต่คือ การเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และแปลผล เพื่อตอบคำถามที่ตั้งไว้

ความหมายของการวิจัยทางธุรกิจ (Business Research)

Business Research คือ ?

การประยุกต์ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการค้นหาข้อมูลเพื่อ :

- ช่วยในการตัดสินใจทางธุรกิจ
- ลดความเสี่ยงในการลงทุน
- แก้ปัญหาในการดำเนินงาน (การตลาด, การผลิต, HR)
- เพิ่มประสิทธิภาพองค์กร

ความสำคัญของการวิจัยทางธุรกิจ

ทำไมผู้บริหารต้องฟังงานวิจัย ?

ลดความเสี่ยง

เปลี่ยนการ "เดา" เป็นการใช้
"ข้อมูลจริง"

เพิ่มกำไร

รู้ใจลูกค้า ผลิตภัณฑ์ได้ตรงความ
ต้องการ

มองเห็นอนาคต

พยากรณ์แนวโน้มตลาดได้
ล่วงหน้า

สาเหตุที่ต้องทำการวิจัยทางธุรกิจ

- การแข่งขันที่รุนแรง : ใครมีข้อมูลมากกว่า คือผู้ชนะ (Data is the new oil)
- พฤติกรรมผู้บริโภคเปลี่ยนเร็ว : ความต้องการลูกค้าซับซ้อนขึ้น คาดเดายาก
- ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ : ต้องวางแผนอย่างรัดกุม
- เทคโนโลยีเปลี่ยนโลก (Disruption) : ธุรกิจต้องปรับตัวหานวัตกรรม

กิจกรรมที่ 1 : Is this Research? (ใช้การวิจัยหรือไม่)

กิจกรรมกลุ่ม (Group Discussion)

คำสั่ง : ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม วิเคราะห์สถานการณ์ต่อไปนี้ว่า "ถือเป็นการวิจัยหรือไม่" พร้อมเหตุผล

1. ผู้จัดการร้านเดินถามลูกค้า 3 คนว่า "อาหารอร่อยไหม" แล้วสรุปว่าอาหารร้านเราอร่อยมาก
2. บริษัทเก็บข้อมูลยอดขายย้อนหลัง 5 ปี มาวิเคราะห์แนวโน้มด้วยสถิติ
3. เจ้าของกิจการตัดสินใจออกสินค้าใหม่เพราะ "ฝันว่าสินค้านี้จะขายดี"

เวลา : 5 นาที | นำเสนอ: สุ่มตอบ

วัตถุประสงค์ในการวิจัยทางธุรกิจ

- **เพื่อสำรวจ (Exploratory)** : ค้นหาปัญหาหรือโอกาสใหม่ๆ ที่ยังไม่ชัดเจน
- **เพื่อบรรยาย (Descriptive)** : อธิบายลักษณะของลูกค้า ตลาด หรือคู่แข่ง (ใคร ทำอะไร ที่ไหน)
- **เพื่อหาความสัมพันธ์ (Causal)** : หาสาเหตุและผลลัพธ์ (เช่น ถ้าราคาลดลง ยอดขายจะเพิ่มขึ้นหรือไม่)
- **เพื่อพยากรณ์ (Predictive)** : คาดการณ์ยอดขายในอนาคต

ประโยชน์ของการวิจัยทางธุรกิจ

ต่อผู้บริหาร

มีข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ ลดความ
ผิดพลาดในการลงทุน

ต่อองค์กร

เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
และเข้าใจพฤติกรรมลูกค้า

ต่อสังคม

ได้สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ
ตรงความต้องการผู้บริโภคได้รับความพึงพอใจ

- ด้านการตลาด : รู้ใจลูกค้า แบ่งส่วนตลาดได้ถูกต้อง ออกแบบผลิตภัณฑ์ที่โดนใจ
- ด้านการจัดการ : บริหารคนและงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ลดความขัดแย้ง
- ด้านการเงิน : ประเมินความคุ้มค่าของการลงทุน วิเคราะห์ความเสี่ยง
- ด้านโลจิสติกส์ : ลดต้นทุนการขนส่ง เพิ่มความรวดเร็วในการกระจายสินค้า

ลักษณะของการวิจัยที่ดี

1. มีเป้าหมายชัดเจน (Purposiveness)

รู้ว่าจะทำไปเพื่ออะไร แก้ปัญหาอะไร

2. มีความถูกต้องแม่นยำ (Rigor)

ใช้ทฤษฎีและระเบียบวิธีที่ถูกต้อง

3. ทดสอบได้ (Testability)

สมมติฐานต้องพิสูจน์ได้ด้วยข้อมูลจริง

4. ทำซ้ำได้ (Replicability)

ถ้าคนอื่นทำตามวิธีเดียวกัน ต้องได้ผลใกล้เคียงกัน

ประเภทของการวิจัย (จำแนกตามประโยชน์)

1. วิจัยพื้นฐาน (Basic Research)

มุ่งสร้างองค์ความรู้ใหม่ ทฤษฎีใหม่ เพื่อ
ความก้าวหน้าทางวิชาการ

ตัวอย่าง: การสร้างทฤษฎีแรงจูงใจในการทำงาน

2. วิจัยประยุกต์ (Applied Research)

มุ่งนำผลวิจัยไปใช้แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจริง
ในองค์กรทันที

ตัวอย่าง: การหาสาเหตุที่ยอดขาย iPhone
ตกต่ำในไตรมาสที่ผ่านมา

ประเภทของการวิจัย (จำแนกตามลักษณะข้อมูล)

📊 วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative)   🗣️ วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative)

- เน้นตัวเลข สถิติ การวัดค่า
- ใช้แบบสอบถามกับคนจำนวนมาก
- ผลลัพธ์เป็นกราฟ ตาราง ค่าเฉลี่ย
- เน้นความเข้าใจ ความหมาย ความรู้สึก
- ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกต
- ผลลัพธ์เป็นคำบรรยาย การตีความ

กิจกรรมที่ 2 : Match the Type (จับคู่ประเภทวิจัย)

✦ กิจกรรมเดี่ยว (Individual)

โจทย์ : จงระบุว่าหัวข้อวิจัยต่อไปนี้ เป็นวิจัยประเภทใด (พื้นฐาน/ประยุกต์ และ ปริมาณ/คุณภาพ)

1. "การสำรวจความพึงพอใจของนักศึกษาต่อโรงอาหาร โดยใช้แบบสอบถาม 500 ชุด"
2. "การสร้างทฤษฎีใหม่เกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคในโลก Metaverse"
3. "การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้บริหาร 5 ท่าน เพื่อหาวิธีแก้ปัญหาค่าความขัดแย้งในองค์กร"

เฉลย: 1. ประยุกต์+ปริมาณ / 2. พื้นฐาน / 3. ประยุกต์+คุณภาพ

องค์ประกอบสำคัญการทำวิจัยทางธุรกิจ

การวิจัยจะสำเร็จได้ต้องมี 3 องค์ประกอบหลัก (3Ps)

P1

Inputs (ปัจจัยนำเข้า)

โจทย์วิจัย, ทฤษฎี, งบประมาณ,
ทีมงานวิจัย

P2

Process (กระบวนการ)

ขั้นตอนที่เป็นระบบ ถูกต้องตาม
หลักวิชาการ

P3

Outputs (ผลลัพธ์)

รายงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์
ได้จริง

การทำวิจัยทางธุรกิจในยุคปัจจุบัน (Digital Era)

- **Big Data** : ใช้ข้อมูลขนาดใหญ่ในการวิเคราะห์ ไม่ใช่แค่สูตรตัวอย่าง
- **Real-time** : ต้องการข้อมูลที่รวดเร็ว ทันเหตุการณ์
- **AI & Tools** : ใช้ ChatGPT, SPSS, Power BI ช่วยวิเคราะห์
- **Social Listening** : ฟังเสียงลูกค้าผ่าน Social Media แทนการเดินแจกแบบสอบถาม

คุณสมบัติของผู้บริหารและนักวิจัยยุคใหม่

- ช่างสังเกตและสงสัย (Curiosity) : ตั้งคำถามเก่ง (Why? How?)
- มีความคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) : เชื่อมโยงข้อมูลหาเหตุผลได้
- เปิดใจกว้าง (Open-minded) : ยอมรับผลวิจัยแม้จะขัดแย้งกับความเชื่อเดิม
- ซื่อสัตย์ (Integrity) : ไม่บิดเบือนข้อมูลเพื่อเอาใจเจ้านาย
- ทักษะการสื่อสาร (Communication) : เล่าเรื่องยากให้เข้าใจง่าย (Storytelling)

ประโยชน์ของการเรียนรู้วิจัยทางธุรกิจ (สำหรับนักศึกษา)

พัฒนาทักษะการคิด

ฝึกการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ
และมีเหตุผล (Critical Thinking)

เพิ่มโอกาสในอาชีพ

เป็นทักษะที่องค์กรต้องการ (Data Literacy)
สำหรับตำแหน่งผู้บริหาร

พื้นฐานการศึกษาต่อ

จำเป็นสำหรับการทำวิทยานิพนธ์
และการศึกษาในระดับสูง

จริยธรรมของนักวิจัย (Research Ethics)

จริยธรรม หมายถึง หลักความประพฤติที่ ถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินการวิจัย นักวิจัยต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อ

1. กลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูล
2. หน่วยงานที่สนับสนุนทุน
3. วงการวิชาการ
4. สังคมส่วนรวม

หลักจริยธรรมของนักวิจัย (Research Ethics)

สิ่งสำคัญที่สุดที่ทำให้นักวิจัยได้รับความเชื่อถือ

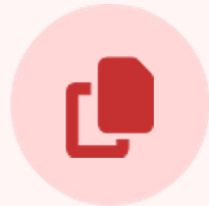
- ความซื่อสัตย์ : ไม่นั่งเทียนเขียนข้อมูล ไม่คัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism)
- การรักษาความลับ : ไม่เปิดเผยชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม (Confidentiality)
- ความเป็นกลาง : แผลผลตามความเป็นจริง ไม่บิดเบือนเข้าข้างฝ่ายใด
- การเคารพสิทธิ์ : ผู้ให้ข้อมูลต้องยินยอมเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ

ข้อควรระวัง! การกระทำที่ผิดจรรยาบรรณ

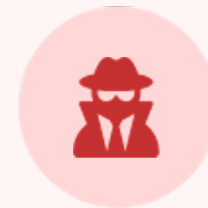
การนั่งเทียน

เขียนข้อมูลขึ้นเอง
โดยไม่ได้เก็บข้อมูลจริง

การคัดลอกผลงาน

นำงานคนอื่นมาเป็นของตน
โดยไม่อ้างอิง (Plagiarism)

การละเมิดสิทธิ

แอบเก็บข้อมูล
โดยเจ้าตัวไม่รู้หรือไม่อนุญาต

กรณีศึกษา: จริยธรรมการวิจัย

สถานการณ์สมมติ

"บริษัทเครื่องสำอางจ้างนักวิจัยให้ทดสอบครีมตัวใหม่ ผลวิจัยพบว่ามีผู้แพ้ระคายเคือง 5% แต่ผู้บริหารขอให้นักวิจัยตัดข้อมูลส่วนนี้ออก เพื่อให้ผลออกมาสมบูรณ์แบบ 100% มิฉะนั้นจะไม่จ่ายค่าจ้าง"

คำถามชวนคิด : หากท่านเป็นนักวิจัยคนนั้น ท่านจะทำอย่างไร ?

สรุปบทที่ 1

- การวิจัยธุรกิจ คือเครื่องมือช่วยตัดสินใจ ลดความเสี่ยง ไม่ใช่เรื่องไกลตัว
- ประเภทวิจัย แบ่งได้หลายแบบ แต่ที่พบบ่อยคือ วิจัยประยุกต์ และ วิจัยเชิงปริมาณ
- โลกยุคใหม่ ต้องการงานวิจัยที่รวดเร็ว แม่นยำ และใช้เทคโนโลยีเข้าช่วย
- จริยธรรม คือหัวใจสำคัญของนักวิจัยมืออาชีพ

การทดสอบหลังเรียน (Post-test)

คำถาม : ข้อใด ไม่ใช่ จรรยาบรรณของนักวิจัยที่ดี ?

ก. รักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล

ข. ปรับแก้ตัวเลขเล็กน้อยเพื่อให้ผลวิจัยดูดีขึ้น

ค. อ้างอิงแหล่งที่มาของข้อมูลทุกครั้ง

ง. เก็บข้อมูลด้วยความเป็นกลาง

การมอบหมายงาน (Assignment)

งานกลุ่ม : My Business Problem

ให้นักศึกษาเลือกธุรกิจที่สนใจมา 1 แห่ง แล้วเขียน 1 หน้ากระดาษ A4 ระบุ

1. ชื่อธุรกิจ : (เช่น ร้านกาแฟหน้ามอ, บริษัทขนส่ง Kerry)
2. ปัญหาที่พบ : (อาการ เช่น ยอดขายตก, ลูกค้าบ่นเรื่องส่งช้า)
3. สิ่งที่ยากรู้งานวิจัย : (คำถามวิจัย เช่น ลูกค้าพอใจบริการด้านไหนน้อยที่สุด ?)

กำหนดส่ง : สัปดาห์หน้า ใน Google Classroom

เกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics)

เกณฑ์	3 คะแนน (ดี)	2 คะแนน (พอใช้)	1 คะแนน (ปรับปรุง)
การระบุปัญหา	ปัญหาชัดเจน เป็นปัญหาธุรกิจจริง	ระบุปัญหาได้แต่ยังคลุมเครือ	ไม่ใช่ปัญหาธุรกิจ หรือระบุไม่ได้
คำถามวิจัย	สอดคล้องกับปัญหา นำไปสู่วิธีวิจัยได้	เกี่ยวข้องกับปัญหาบ้าง	ไม่สอดคล้องกับปัญหาเลย

Q & A

ถาม-ตอบ ข้อเสนอ

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2561). *การวิเคราะห์สถิติ: สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธาณินทร์ ศิลป์จารุ. (2563). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS*. นนทบุรี: เอส.อาร์. พรินติ้งแมสโปรดักส์.
- Cooper, D. R., & Schindler, P. S. (2014). *Business Research Methods* (12th ed.). New York: McGraw-Hill Education.
- Zikmund, W. G., et al. (2013). *Business Research Methods* (9th ed.). Mason, OH: South-Western Cengage Learning.

Image Sources

Source: www.vecteezy.com

https://static.vecteezy.com/system/resources/previews/070/637/179/large_2x/futuristic-technology-interface-hands-interacting-with-digital-screen-displaying-data-visualization-and-analytics-in-a-modern-office-photo.jpeg